

DECIZIE

19 februarie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Vadim Marchitan,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Marchitan
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „KIRSAN COM”, intervenient
accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor privind încasarea penalității,
prejudiciului moral și declararea nulității clauzelor contractuale,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul incident declarat de Vadim Marchitan, s-a admis apelul declarat
de Societatea cu Răspundere Limitată „KIRSAN COM”, s-a casat parțial hotărârea
din 15 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii parțiale
a pretențiilor și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-au respins
integral, ca fiind nefondate pretențiile înaintate de Vadim Marchitan către S.R.L.
„KIRSAN COM”,

c o n s t a ț ă :

La 31 mai 2017 Vadim Marchitan, reprezentat de avocatul Constantin Turuta,
a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Societății cu
Răspundere Limitată „KIRSAN COM”, intervenient accesoriu Agenția pentru
Protecția Consumatorilor privind încasarea penalității în mărime de 59 396 de lei, a
prejudiciului moral în mărime de 60 000 de lei, declararea nulității clauzelor
contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că potrivit anexei nr. 1 a contractului
încheiat cu S.R.L. „KIRSAN COM” nr. 036/KRS14-D2P din 30 iunie 2015 privind
investirea capitalului în construcție, ultimul s-a obligat să-i construiască și transmită
în proprietate apartamentul nr. XXX, din XXX, cu suprafața de 80,29 m², cu un
anumit nivel de pregătire și anume blocuri de ferestre din metal plastic cu 4 camere,
cu pachetele de sticlă și pervazuri.

Totodată, conform pct. 8.1. și pct. 8.2. al contractului de investiții menționat, executorul a acordat pentru materialele folosite un termen de 5 ani de garanție din momentul dării în exploatare a casei, asumându-și în temeiul pct. 4.5 al aceluiași contract, răspunderea pentru calitatea construcției și respectarea normelor și regulilor în construcție.

Prin procesul-verbal de recepție finală nr. 39 din 19 ianuarie 2016, blocul locativ din XXX a fost dat în exploatare, iarna anului 2017 fiind prima iarnă în care familia reclamantului a locuit în apartamentul respectiv.

Astfel, pe parcursul exploatării apartamentului în perioada rece a anului 2017, reclamantul a sesizat că geamurile de termopan instalate de către pârâtul S.R.L. „KIRSAN COM” deseori se condensau, iar apa se prelingea jos umezind tapetele, lucru ce nu se întâmpla cu geamurile din alte două odăi, instalate de către altă firmă.

După răcirea bruscă a timpului, a constatat că geamurile nu aveau practic izolare termică și fonică, nici capacitatea de a se opune curenților de aer rece, precum și calitatea rea a mecanismelor de închidere-deschidere a acestora.

În vederea înlăturării deficiențelor depistate, la 09 ianuarie 2017 a expediat în adresa pârâtului o pretenție, prin care a solicitat remedierea acestora în conformitate cu Legea cu privire la protecția consumatorului. Deși pârâtul a recepționat pretenția, până la data de 24 ianuarie 2017 nu a îndeplinit nici una din condițiile prevăzute în Legea menționată.

Ca consecință, la data de 26 ianuarie 2017 Vadim Marchitan a depus o sesizare în adresa Agenției pentru Protecția Consumatorului în vederea constatării refuzului pârâtului S.R.L. „KIRSAN COM” de a remedia defectele, precum și sancționarea acestuia în conformitate cu prevederile legale. Prin scrisoarea nr. 27/06-1280 din 20 aprilie 2017 a fost informat că la data de 10 aprilie 2017 de către Agenție a fost efectuat un control inopinat la întreprinderea pârâtă S.R.L. „KIRSAN COM”.

Sub presiunea Agenției pentru Protecția Consumatorului, abia la data de 12 aprilie 2017, reprezentanții pârâtului S.R.L. „KIRSAN COM” au examinat calitatea geamurilor de termopan, fiind constatate toate defectele indicate în pretenția din 09 ianuarie 2017. Astfel, la data de 14 aprilie 2017 a expediat în adresa pârâtului S.R.L. „KIRSAN COM” o pretenție prin care a solicitat înlăturarea neajunsurilor stabilite și încasarea penalităților, iar la data de 18 aprilie 2017 acesta a fost de acord să remedieze deficiențele stabilite, fapt confirmat prin actul din aceeași dată, înlăturându-le la data de 05 mai 2017.

Totodată, a indicat că și prin decizia Agenției pentru Protecția Consumatorului din 15 aprilie 2017, pârâtul S.R.L. „KIRSAN COM” a fost obligat să remedieze deficiențele invocate în decursul a 14 zile calendaristice din momentul recepționării deciziei.

A menționat că deși pârâtul S.R.L. „KIRSAN COM” a recunoscut integral defectele geamurilor de termopan, care nu pot fi imputate consumatorului, acesta nu le-a lichidat în termenul de 14 zile prevăzut de legislație, mai mult, în perioada cuprinsă între 09 ianuarie 2017 – 12 aprilie 2017 pârâtul nu a întreprins nici o măsură în vederea remedierii deficiențelor stabilite și nu a oferit nici un răspuns la pretențiile înaintate.

Suplimentar Agenția pentru Protecția Consumatorului a emis un act de constatare a clauzelor abuzive, potrivit căruia clauza contractuală de la pct. 3.6 din

contractul din speță îngrădește libertatea decizională la achiziționarea produselor sau serviciilor, prin urmare este abuzivă.

A solicitat reclamantul încasarea de la S.R.L. „KIRSAN COM” penalitatea în mărime de 59 396 de lei, prejudiciul moral în mărime de 60 000 de lei, declararea nulității clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Marchitan împotriva S.R.L. „KIRSAN COM” privind încasarea penalității, prejudiciului moral și declararea nulității clauzelor contractuale.

S-a încasat de la S.R.L. „KIRSAN COM” în beneficiul lui Vadim Marchitan penalitatea legală în mărime de 59 396 de lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la S.R.L. „KIRSAN COM” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1881,88 de lei.

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul incident declarat de către Vadim Marchitan și s-a admis apelul declarat de S.R.L. „KIRSAN COM”.

S-a casat parțial hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii parțiale a pretențiilor privind încasarea penalităților, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-au respins integral, ca fiind nefondate pretențiile înaintate de Vadim Marchitan către S.R.L. „KIRSAN COM” privind încasarea penalităților, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În rest hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a menținut.

La 02 decembrie 2019 Vadim Marchitan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei contestate, menținerea hotărârii primei instanțe în partea admiterii pretențiilor, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea ce ține de respingerea pretenției privind declararea nulității absolute a clauzelor contractuale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi prin care să se dispună declararea nulității absolute a clauzelor contractuale din pct.3.6 a contractului de antrepriză.

În motivarea recursului a indicat că, constatarea instanței de apel nu este bazată pe probe, or S.R.L. „KIRSAN COM” nu a prezentat dovada expedierii și recepționării scrisorii către recurent. La caz, la materialele cauzei nu este anexat avizul de recepție a scrisorii nr. 4A din 17.01.2017, iar pârâtul a recunoscut în ședință că nu dispune de aviz de recepție. Deci, s-a încălcat principiul punerii la bază a probelor pertinente și admisibile care dovedesc anumite circumstanțe, încalcându-se aplicarea prevederilor art. 100, 104, 107, 122 Cod de procedură civilă. Instanța de apel a apreciat arbitrar scrisoarea nr. 4A din 17.10.2017, ce constituie temei de casare a deciziei în baza art. 432 alin. (2) lit. (c) și art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Mai mult, S.R.L. „KIRSAN COM” a fost sancționată prin procesul verbal cu privire la contravenție întocmit de APC la 21.01.2017 seria 11940, care nu a fost contestat de S.R.L. „KIRSAN COM”. Faptul că S.R.L. „KIRSAN COM” nu a remediat în termen defectele geamurilor a fost dovedită, așa cum prevede art. 123 alin. (5) Cod de procedură civilă, coroborat cu explicația din pct. 43 a Hotărârii Plenului CSJ nr. 7 din 09.10.2006, cu privire la practica aplicării legislației privind protecția

consumatorilor. Astfel, scrisoarea emisă de S.R.L. „KIRSAN COM” nr. 4A din 17.01.2017 nu mai putea avea nici o forță probantă.

A menționat că Curtea de Apel Chișinău, nu a indicat în baza căruia temei legal și/sau contractual, sau în baza căror probe a constatat ca ferestrele din apartament nu sunt acoperite de garanția acordată recurentului de către S.R.L. „KIRSAN COM”.

Imobilul și respectiv ferestrele sunt noi, iar art. 12 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003 pune în sarcina prestatorului/producătorului să acorde un termen de garanție obligatoriu la produsele de folosință îndelungată pentru un termen nu mai mic de 2 ani. Și chiar și în ipoteza dedusă de Curtea de Apel Chișinău privind acoperirea garanției doar asupra imobilului ca complex unic, oricum ferestrele ar beneficia de garanție separată de cel puțin 2 ani, fiind cu siguranță un bun de folosință îndelungată.

Ferestrele sunt un bun accesoriu obligatoriu a imobilului locativ ca bun principal, fiind expres indicat în contractul de investiție, iar art. 772 alin. 4 Cod civil (în redacția legii de până la 01.04.2019) extinde garanția bunurilor accesorii pe durata garanției bunurilor principale.

A indicat că instanța de apel nu a luat în considerație și constatările Agenției pentru Protecția Consumatorilor, care a fixat cert încălcările comise de S.R.L. „KIRSAN COM” a prevederilor art. 18 alin. (1) și alin. (2) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, fapt confirmat prin actul nr. 27/06-1280 din 20.04.2017 și prin procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de APC la 21.04.2017 seria PJ 11940, care sunt irevocabile și nu au fost contestate.

Prin urmare decizia Curții de Apel Chișinău este vădit arbitrară, nemotivată, cu aplicarea eronată a normelor materiale și procesuale.

A susținut că S.R.L. „KIRSAN COM” a acordat reclamantului termen de garanție asupra apartamentului, iar nerespectarea clauzei contractuale prevăzute de pct. 3.6 a contractului de antrepriză nr. 036/KRS 14-d2/p din 30.06.2016, duce inevitabil la pierderea dreptului de garanție și la exonerarea pârâtului de la răspunderea privind calitatea lucrărilor executate, așa cum prevede pct. 3.7 a Contractului de antrepriză încheiat între părți.

Agencia pentru Protecția Consumatorilor a emis un act de constatare a clauzelor abuzive încheiate cu consumatorii din 14.04.2017, prin care a constatat că clauzele abuzive prevăzute de pct. 3.6 a Contractului de investiție 036/KRS 14-D2/P prevede anumite obligații pentru investitor și anume să încheie contract cu agenția de pază propusă de „Executor”, pentru asigurarea pazei și securității antiincendiară a imobilului; să încheie cu compania propusă de „Executor” contracte privind prestarea serviciilor de telefonie, internet, televiziune, securitate antiincendiară și servicii de pază. Iar, caracterul abuziv a clauzelor date se manifestă prin faptul îngrădirii de către S.R.L. „KIRSAN COM” a dreptului consumatorului de a lua liber decizii la achiziționarea produselor/serviciilor cu impunerea reclamantului de a încheia contracte cu companiile indicate de pârât, contrar prevederilor art. 15, art. 16 lit. (a) al Legii nr. 105 și art. 5 alin. (5) lit. c) a Legii nr. 256 din 09.12.2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, și coroborat cu art. 220 Cod civil, clauzele date sunt nule. Actul de constatare a APC din 14.04.2017 este în vigoare și nu a fost contestat.

Deci, Curtea de Apel Chișinău urma să aplice prevederile legilor indicate supra, ce constituie temei de casare în baza art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expedită pentru cunoștință participanților la proces la 21 noiembrie 2019 (f.d.16, vol.II), lipsind însă date privind recepționarea acesteia de către părți. Astfel, recursul declarat de Vadim Marchitan la 02 decembrie 2019 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 15 ianuarie 2020 de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții a fost depusă referință prin care a susținut recursul declarat de către Vadim Marchitan.

La 11 februarie 2020 de către S.R.L. „KIRSAN COM” a fost depusă referință prin a solicitat respingerea recursului declarat de către Vadim Marchitan și menținerea deciziei instanței de apel din 10 octombrie 2019.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat, va casa parțial decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul

în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Materialele cauzei denotă că la 30 iunie 2015 între reclamantul Vadim Marchitan și pârâțul S.R.L. „KIRSAN COM” a fost încheiat contractul nr.036/KRS 14-D2/P privind investirea capitalului în construcție, obiectul căruia a constituit obligația ultimului să construiască din cont propriu și din contul investițiilor primului, precum și să transmită acestuia imobilul conform Anexei nr. 1 și Planului, iar reclamantul s-a obligat să achite costul imobilului conform Anexei nr.2 (f.d. 13-19, vol.I).

Potrivit prevederilor pct.8.1 și 8.2. din Contractul menționat supra, pârâțul S.R.L. „KIRSAN COM” a garantat că la momentul predării imobilului, acesta va deține toate caracteristicile conform contractului, calitatea materialelor va corespunde documentației de proiect și normelor tehnice în vigoare și nu va avea defecte care ar putea înrăutăți proprietățile de consum ale bunului imobil sau posibilitatea de folosire a acestuia conform destinației, precum și că termenul de garanție a lucrărilor îndeplinite este de 5 ani din momentul dării în exploatare a casei, iar în cazul depistării defectelor ascunse care nu pot fi depistate în momentul recepționării lucrărilor, vor fi prezentate în timpul termenului de garanție (f.d. 15, vol.I).

S-a constatat că conform Anexei nr. 1 la contractul sus indicat, pârâțul S.R.L. „KIRSAN COM” s-a obligat să construiască din cont propriu și din contul mijloacelor reclamantului Vadim Marchitan, precum și să transmită acestuia apartamentului nr.XXX, cu suprafața de 80,29 m.p. în casa de locuit din str. XXX, cu un anumit nivel de pregătire, printre care și „blocuri de ferestre din metal-plastic cu 4 camere, cu pachete de sticlă și pervazuri” (f.d. 20, vol.I).

Totodată, potrivit materialelor cauzei, după darea în exploatare a bunului imobil situat în XXX, fapt confirmat prin procesul-verbal de recepție finală nr. 39 din 19 ianuarie 2016 (f.d 24-25, vol.I), prin actul de predare-primire din 28 aprilie 2016, pârâțul S.R.L. „KIRSAN COM” a transmis în proprietatea reclamantului Vadim Marchitan bunul imobil – apartamentul nr. XXX cu suprafața totală echivalentă de 80,5 m², situat la parterul blocului locativ din XXX, cu nr. cadastral XXX (f.d. 23, vol.I).

În ședința de judecată s-a constatat că în prima iarnă de exploatare a bunului imobil, apartamentul nr.XXX, reclamantul Vadim Marchitan a sesizat că geamurile deseori se condensează, apa se prelinge în jos, umezind tapetele, lucru ce nu se întâmpla cu geamurile din alte două odăi instalate de către altă firmă, iar după răcirea bruscă a timpului, a constatat că geamurile nu aveau practic izolare termică și fonică nici capacitatea de a se opune curenților de aer rece precum și calitatea rea a mecanismelor de închidere-deschidere a acestora.

La 09 ianuarie 2017 reclamantul Vadim Marchitan a expediat în adresa pârâțului S.R.L. „KIRSAN COM” pretenție, prin care a solicitat remedierea deficiențelor stabilite la geamurile de termopan, însă deși ultimul a recepționat-o la data de 10 ianuarie 2017, nu a fost executată (f.d. 26, 27, vol.I).

La 26 ianuarie 2017 reclamantul Vadim Marchitan a expediat în adresa Agenției pentru Protecția Consumatorilor sesizare, prin care a solicitat remedierea defectelor stabilite și sancționarea pârâțului S.R.L. „KIRSAN COM” pentru neexecutarea obligațiilor asumate (f.d. 39, vol.I).

Prin răspunsul nr.27/06-1280 din 20 aprilie 2017 reclamantul a fost informat despre faptul că la 14 aprilie 2017 în privința pârâtului a fost eliberată decizia nr. 00222 privind remedierea gratuită a deficiențelor serviciului de construcție a bunului imobil, prestat în baza contractului de investiții nr.036/KRS 14-D2/P, pentru ignorarea prevederilor art. 18 alin. (1), alin. (2) și (15) din Legea nr.105, precum și că agentul economic, pe lângă faptul că i-a fost întocmită prescripția de înlăturare a neconformităților a fost sancționat în conformitate cu Codul contravențional (f.d.42-43, vol.I).

La 12 aprilie 2017, reprezentanții S.R.L. „KIRSAN COM” au examinat calitatea geamurilor de termopan și constatând defecțiuni și neajunsuri la mecanismele de deschidere și închidere, capacitatea proastă a geamurilor de a opri curenții de aer ca rezultat al izolării termice proaste a geamurilor, au convenit de comun acord cu reclamantul lichidarea neajunsurilor prin înlocuirea mecanismelor de deschidere-inchidere a geamurilor și reglarea lor, înlocuirea cauciucurilor de etanșare a geamurilor și reglarea acestora astfel încât geamurile să aibă capacitatea de a opri curenții de aer și să nu genereze pierderi de energie termică din apartament și izolarea termică a geamurilor în așa fel ca să nu genereze pierderi de energie termică și să nu se formeze straturi de gheață pe partea interioară a geamurilor în perioada rece a anului (f.d. 47, vol.I).

La 14 aprilie 2017 reclamantul a expediat pârâtului repetat o pretenție prin care a solicitat încasarea în beneficiul său a unei penalități în mărime de 5% pentru un termen de 79 zile, precum și lichidarea neajunsurilor stabilite (f.d. 48-49, vol.I), iar prin răspunsul nr.54 din 26 aprilie 2017, pârâtul S.R.L. „KIRSAN COM” a indicat că împreună cu reclamantul în baza actului de constatare din 18 aprilie 2017 s-a stabilit că deficiențele vor fi înlăturate după ce temperatura aerului va fi mai mare de 20 de grade (f.d. 52, vol.I).

Potrivit actului de constatare semnat de către reclamantul Vadim Marchitan și pârâtul S.R.L. „KIRSAN COM” la data de 05 mai 2017 în apartamentul nr.XXX XXX mecanismele geamurilor de termopan au fost schimbate și modificate, glafurile geamurilor fiind finisate (f.d.53, vol.I).

Înaintând prezenta acțiune în judecată împotriva S.R.L. „KIRSAN COM”, Vadim Marchitan a solicitat încasarea penalității în mărime de 59 396 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 60 000 de lei, declararea nulității clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, prin hotărârea din 15 martie 2019 a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Marchitan, încasând de la S.R.L. „KIRSAN COM” în beneficiul lui Vadim Marchitan penalitatea legală în mărime de 59 396 de lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la S.R.L. „KIRSAN COM” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1881,88 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a stabilit că, pârâtul S.R.L. „KIRSAN COM” a recepționat contra semnătură pretenția reclamantului prin care ultimul a solicitat înlăturarea deficiențelor stabilite la geamurile de termopan la data de 10 ianuarie 2017, însă în termenul de 14 zile nu a întreprins nici o acțiune în acest sens, astfel constatând ca fiind întemeiată pretenția reclamantului de a solicita încasarea

penalității pentru perioada 25 ianuarie 2017 – 18 aprilie 2017 în sumă de 59 396 de lei.

Totodată, instanța de fond a considerat parțial întemeiate cerințele reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, luând în considerație necesitatea acordării unei compensații echitabile și rezonabile în raport cu suferințele invocate, precum și că prejudiciul moral nu poate fi deturnat de la scopul său, prin majorare, așa cum solicită reclamantul în acțiune, or acest lucru i-ar conferi acestuia un folos material necuvenit, fără o justificare causală în imprudența comisă și consecințele acesteia, a conchis că, încasarea unui prejudiciu moral în mărime de 5000 de lei pentru reclamant ar compensa suferințele acestuia cauzate în urma neînltăturării deficiențelor produsului în termenul prevăzut de lege.

Referitor la pretenția reclamantului privind declararea nulității absolute a clauzelor contractuale din pct. 3.6 al contractului nr. 036/KRS 14-D2/P privind investirea capitalului în construcție, prima instanță a reținut că, deoarece contractul în cauză a fost executat, la data de 03 august 2016 fiind înregistrat dreptul de proprietate a reclamantului asupra apartamentului, astfel, odată cu expirarea termenului de aplicare, acțiunea contractului a încetat și nu mai produce careva efecte juridice.

Totodată, instanța de fond a considerat neîntemeiate cerințele reclamantului, privind compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică, din motivul neprobării acestora.

Curtea de Apel Chișinău, verificând legalitatea actului de dispoziție adoptat de către instanța de fond, prin decizia din 10 octombrie 2019 a respins apelul incident declarat de către Vadim Marchitan, a admis apelul declarat de S.R.L. „KIRSAN COM”, a casat parțial hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii parțiale a pretențiilor privind încasarea penalităților, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și în această parte a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-au respins integral, ca fiind nefondate pretențiile înaintate de Vadim Marchitan către S.R.L. „KIRSAN COM” privind încasarea penalităților, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În rest hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că beneficiarului i-a fost transmis bunul imobil în întregime, dar nu lucrări separate. Corespunzător, pretenția beneficiarului Marchitan Vadim înaintată către executantul lucrărilor, antreprenorul S.R.L. „KIRSAN COM” privind apărarea drepturilor sale de consumator, cu aplicarea legislației în domeniu doar în privința unor părți a contractului este lipsită de temei legal. Or, între părțile în litigiu a fost semnat un contract complex, care conține prevederi ce se referă la raporturi juridice reglementate de norme legale materiale din diferite domenii.

A reiterat că S.R.L. „KIRSAN COM” a executat lucrări de construcție complexe și a transmis beneficiarului Marchitan Vadim, în calitate de investitor, un bun imobil complex, executat în întregime.

La fel, Colegiul a relevat, că raportul juridic dintre părțile în litigiu nu a avut ca obiect doar executarea ferestrelor și montarea lor la imobilul reclamantului, dar au avut ca obiect construcția unui imobil în întregime. Corespunzător, beneficiarul serviciului și lucrărilor nu poate secționa sau fragmenta contractul și raportul juridic

existent, pentru a pretinde careva despăgubiri, deoarece obiect al contractului a fost investiția în construcția unui imobil integru din partea reclamantului și executarea acestor lucrări de către pârât.

Cu referire la pretenția reclamantului Marchitan Vadim privind constatarea nulității absolute ca fiind abuzive, a prevederilor contractului de investiții semnat cu S.R.L. „KIRSAN COM” potrivit cărora beneficiarul a fost impus și obligat la semnarea unor contracte de acordare a serviciilor cu prestatorii indicați de antreprenor, Colegiul a considerat pretenția respectivă la fel lipsită de temei faptic și suport juridic. Or, instanța de fond corect a conchis, că după transmiterea imobilului în proprietate reclamantul Vadim Marchitan, în calitate de proprietar este liber a semna contracte de acordare a serviciilor cu oricare furnizor dorește. Colegiul în acest sens a specificat, că serviciile la care se referă prevederile contractuale contestate se referă la asigurarea bunei funcționări și utilizării normale și conform destinației a imobilului. Corespunzător, până la darea în exploatare a imobilului și transmiterea lui în proprietatea investitorului, antreprenorul, în calitate de proprietar al acestui imobil era în drept de a impune investitorului (în situațiile ipotetice de existență a calității de posesor a imobilului, până la survenirea dreptului de proprietate) semnarea contractelor cu prestatorii de servicii identificați de antreprenor, pentru a preveni un colaps și situația de semnare a contractelor în acest sens de către posesorii apartamentelor cu diferiți furnizori.

Mai mult, Colegiul a specificat că, chiar și după transmiterea apartamentelor în proprietate, gestionarul imobilului – Asociația locatarilor va fi cea care va determina, în cazul unor anumite servicii de deservire a blocului, prestatorii acestor servicii, iar proprietarii de apartamente urmând să se supună și să îndeplinească aceste decizii ale gestionarului imobilului.

De asemenea, Colegiul a specificat că invocarea reclamantului, precum că în cazul neîndeplinirii de către el a prevederilor contractuale ce le contestă, ar pierde dreptul de a beneficia de garanția calității lucrărilor prevăzute de contract, la fel sunt lipsite de suport legal. Or, aceste prevederi contractuale nu pot influența executarea obligațiilor antreprenorului, ce se referă la garantarea calității lucrărilor și termenul acestei garanții.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece instanța de apel a decis respingerea integrală a acțiunii înaintate de reclamant, s-a respins și cerința acestuia privind compensarea cheltuielilor de judecată. În cazul părții oponente, care a avut câștig de cauză, deoarece aceasta nu a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, instanța a lăsat aceste cheltuieli suportate de S.R.L. „KIRSAN COM” pe seama ultimei, situația în cazul dat fiind reglementată de prevederile art. 94-98 Cod de procedură civilă.

Ca consecință, Colegiul a conchis că instanța de fond corect și întemeiat a respins parțial pretențiile reclamantului, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând în această parte o soluție legală și întemeiată în acest sens, iar motivele invocate de parte în apelul incident fiind formale și neîntemeiate.

Examinând concluziile expuse în decizia contestată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel parțial neîntemeiate, rezultate din aprecierea incorectă a circumstanțelor pricinii și interpretarea eronată a normelor de drept material, pe când

prima instanță, argumentat și întemeiat, având în susținere cadrul legal aplicabil, corect a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii, fapt care constituie temei de casare parțială a deciziei pronunțate și menținere a hotărârii primei instanțe.

În susținerea concluziei date se rețin prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din desar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Potrivit prevederilor art. 512 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute, iar potrivit art. 572 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Potrivit prevederilor art. 946 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

În conformitate cu prevederile art. 6 lit.a)-c) al Legii privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003, orice consumator are dreptul la protecția drepturilor sale de către stat; protecție împotriva riscului de a achiziționa un produs, un serviciu care ar putea să-i afecteze viața, sănătatea, ereditatea sau securitatea ori să-i prejudicieze drepturile și interesele legitime; remedierea sau înlocuirea gratuită, restituirea contravalorii produsului, serviciului ori reducerea corespunzătoare a prețului, repararea prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător.

Articolul 9 lit. i) din Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 statuează că vânzătorul este obligat să răspundă pentru prejudiciul cauzat de produsul necorespunzător, pe toată durata de funcționare sau a termenului de valabilitate /până la data de minimă durabilitate sau data durabilității minimale/data-limită de consum stabilite, cu condiția respectării de către consumator a regulilor de transport, depozitare, păstrare, utilizare și consum.

În conformitate cu prevederile art.18¹ din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului, în cazul serviciilor, remedierea gratuită a deficiențelor apărute care nu sânt imputabile consumatorului, în condițiile art.18 alin.(4), reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii se aplică la constatarea deficiențelor în timpul prestării sau recepționării serviciului ori în cadrul termenului de garanție și se face de către prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

Conform prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorului (în vigoare la momentul stingerii situației

juridice) pentru încălcarea termenelor prevăzute la art. 18 alin. (7) și (20) și art.18¹ alin. (1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului.

Raportând normele citate la materialele cauzei, instanța de recurs conchide că prima instanță corect a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată și întemeiat a dispus încasarea din contul S.R.L. „KIRSAN COM” în beneficiul lui Vadim Marchitan penalitatea legală în mărime de 59 396 de lei. Or, după cum rezultă din materialele cauzei se atestă cu certitudine că S.R.L. „KIRSAN COM” recepționând reclamația consumatorului Vadim Marchitan la data de 10 ianuarie 2017, a remediat însă gratuit deficiențele geamurilor neimputabile ultimului la data de 05 mai 2017, încălcând termenul stabilit de lege de cel mult 14 zile calendaristice, fapt pentru care urmează să-i achite o penalitate pentru fiecare zi depășită în mărime de 5% din prețul geamurilor.

Colegiul reține că pîrîtul nu a prezentat instanței de judecată nici un mijloc de probă pertinent și admisibil, care ar exclude obligația acestuia de a remedia deficiențele apărute într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data înaintării reclamației de către consumator sau în termenul stabilit în contract.

De asemenea, Colegiul reține ca fiind justă și motivată aprecierea de către prima instanță cu privire la admiterea parțială a cerinței privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei, drept compensare pentru suferințele acestuia suportate în urma neînlăturării deficiențelor produsului în termenul prevăzut de lege. Or, această este o sumă echitabilă și rezonabilă pentru a acoperi suferințele reclamantului.

Conform art. 1422 alin. (1) Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Conform art. 1423 Cod civil, (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate

Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care prevede că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar quantumul despăgubirilor trebuie în așa fel stabilit, încât să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victime.

Ca urmare, nu poate fi reținută concluzia instanței de apel precum că prima instanță a apreciat incorect starea de fapt și a aplicat greșit cadrul legal pertinent ce reglementează raportul juridic litigios, or instanța de apel neîntemeiat, a

concluzionat că raportul juridic dintre părțile în litigiu nu a avut ca obiect doar executarea ferestrelor și montarea lor la imobilul reclamantului, dar au avut ca obiect construcția unui imobil în întregime. Tododată este eronată și concluzia precum că, beneficiarul serviciului și lucrărilor nu poate secționa sau fragmenta contractul și raportul juridic existent, pentru a pretinde careva despăgubiri, deoarece obiect al contractului a fost investiția în construcția unui imobil integru din partea reclamantului și executarea acestor lucrări de către pârât.

Or, potrivit materialelor cauzei, la 12 aprilie 2017 reprezentanții S.R.L. „KIRSAN COM” au examinat calitatea geamurilor de termopan și au constatat defecțiuni și neajunsuri la mecanismele de deschidere și închidere, capacitatea proastă a geamurilor de a opri curenții de aer ca rezultat al izolării termice proaste a geamurilor, au convenit de comun acord cu reclamantul lichidarea neajunsurilor prin înlocuirea mecanismelor de deschidere-închidere a geamurilor și reglarea lor, înlocuirea cauciucurilor de etanșare a geamurilor și reglarea acestora astfel încât geamurile să aibă capacitatea de a opri curenții de aer și să nu genereze pierderi de energie termică în apartament și izolarea termică a geamurilor în așa fel ca să nu genereze pierderi de energie termică și să nu se formeze straturi de gheață pe partea interioară a geamurilor în perioada rece a anului.

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră incorectă soluția instanței de apel privind respingerea integrală ca fiind nefondate pretențiile reclamantului cu privire la încasarea penalității și a prejudiciului moral.

Cît privește pretenția reclamantului cu privire la declararea nulității absolute a clauzelor contractuale și anume a pct. 3.6 al contractului nr. 036/KRS 14-D2/P privind investirea capitalului în construcție, potrivit cărora beneficiarul a fost impus și obligat la semnarea unor contracte de acordare a serviciilor cu prestatorii indicați de antreprenor, Colegiul reține ca fiind relevante și juste constatările instanțelor ierarhic inferioare or, instanțele de judecată corect au reținut că deoarece contractul în cauză a fost executat, la data de 03 august 2016 fiind înregistrat dreptul de proprietate a reclamantului asupra apartamentului, astfel, odată cu expirarea termenului de aplicare, acțiunea contractului a încetat și nu mai produce careva efecte juridice.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată și corectitudinea concluziei instanțelor de judecată de respingere a cerințelor lui Vadim Marchitan cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4000 de lei or, după cu s-a stabilit potrivit materialelor cauzei de către reclamant nu au fost prezentate probe care ar confirma prestarea serviciilor de asistență juridică de către avocatul stagiar Turuta Constantin, iar din conținutul ordinului de plată nr.544401 din 22 mai 2016 prin care se confirmă faptul că avocatului stagiar i-a fost achitată suma de 4000 de lei, nu este indicat pentru care cauză civilă a fost acordată asistența juridică.

Argumentele invocate de recurent nu pot fi reținute, deoarece alegațiile esențiale soluționării corecte ale litigiului au fost apreciate în raport cu normele de drept aplicabile litigiului.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Vadim Marchitan, a casa parțial decizia instanței de apel și anume în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o

hotărâre nouă de respingere a acțiunii lui Vadim Marchitan împotriva S.R.L. „KIRSAN COM” cu privire la încasarea penalității, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu menținerea în partea dată a hotărârii primei instanțe. În rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe se mențin.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Vadim Marchitan.

Se casează parțial decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vadim Marchitan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „KIRSAN COM”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor privind încasarea penalității, prejudiciului moral și declararea nulității clauzelor contractuale și, anume în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii lui Vadim Marchitan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „KIRSAN COM” cu privire la încasarea penalității, prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu menținerea în partea dată a hotărârii din 15 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În rest decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 15 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan

Victor Burduh